

2020 xx**Motion av Maria Mustonen och Sara
Stenudd (båda V) om återbruksgallerior**

Hushållen i Sverige producerar 4,5 miljoner ton avfall per år enligt den nyaste avfallsstatistiken från Naturvårdsverket och Avfall Sverige. Det blir 467 kilo i genomsnitt per person. Hälften av hushållsavfallet energiåtervinns och 35 % materialåtervinns.

Bortsett från gruvindustrin är byggsektorn den största avfallsproducenten när det gäller verksamhetsavfall. Trots många bra initiativ har det inte varit problemfritt att introducera cirkulära verksamhetsmodeller i branschen. Det saknas forum där utbudet och efterfrågan kan mötas.

Den totala mängden avfall ökar, trots motsatta politiska ambitioner och målsättningar om övergång till cirkulär ekonomi. Det finns dock även ljuspunkter i statistiken. Återanvändningen av både byggmaterial, textilier och loppismaterial ökar. Vi använder alltså totalt sett mer material, men även återanvändningen ökar. Vi behöver fler styrmedel som bryter trenden med ökat materialanvändning och som skapar möjligheter till ökat återbruk.

Ett bra sätt att minska uppkomsten av avfall och öka återanvändningen är modellen som Eskilstuna kommun har introducerat. Det kommunala bolaget Eskilstuna Energi och Miljö driver återbruksgallerian ReTuna. Verksamhetsmodellen innebär att man kan lämna sina gamla prylar till den intilliggande återvinningscentralen. Varorna sorteras, rustas upp vid behov och säljs sedan i ReTunas butiker. Eskilstuna Energi och Miljö hyr ut lokalerna till företagarna som driver butikerna och även kommunens resursenhet för Aktivitet, Motivation och Arbete (AMA) är inblandad i processen. Man kan hitta kläder, möbler, IT-utrustning, idrottsredskap och så vidare. Det som inte kan återanvändas material- eller energiåtervinns av återvinningscentralen. 2019 sålde ReTuna varor för 16,5 miljoner kronor. Gallerian har även en folkbildande uppgift och håller till exempel kurser om hållbarhet.

ReTunas verksamhetsmodell bör kunna tillämpas och anpassas till Stockholms stads förutsättningar. Vi har landets största befolkning med hög konsumtion samtidigt som återbruk är trendigt. Det ger oss goda förutsättningar att tillämpa en liknande verksamhetsmodell i staden. Verksamheten bör kombineras med arbetsmarknadsåtgärder så att den kan erbjuda Stockholmsjobb och praktikplatser. Ett folkbildningsuppdrag och tät samverkan med stadens skolor ingår också i konceptet. Det kan även kombineras med kreativa näringar som kan använda återvunna material för att skapa hållbart mode och design som sedan kan saluföras i återbruksgallerian.

I samband med återbruksgallerior för hushållsvaror bör även en satsning på byggvaror göras. Då kan ett byggvaruhus med återvunnet byggmaterial bli en del av konceptet.

Målsättningen bör vara att ha återbruksgallerior i olika delar av staden så att de blir tillgängliga för alla stockholmare, men det är lämpligast att börja verksamheten i en pilotanläggning i ett centralt läge.

Stockholms stads Pop Up återbruksverksamhet bör utvärderas. Verksamheten är uppskattad. Pop Up återbruk kan utvecklas som ett komplement till föreslagna återbruksgallerior.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar:

- att uppdra Stockholm Vatten och Avfall AB och arbetsmarknadsnämnden i samarbete med andra relevanta nämnder att utreda hur kommunala återbruksgallerior kan implementeras i Stockholm
- att uppdra Stockholm Vatten och Avfall AB att utreda hur byggvaror och annat relevant verksamhetsavfall kan inkluderas i konceptet
- att uppdra exploateringsnämnden att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utreda var en pilotanläggning kan lokaliseras
- att uppdra Stockholm Vatten och Avfall AB att göra en utvärdering av Pop Up återbruksverksamheten.

Stockholm den 31 augusti 2020

Maria Mustonen (V)

Sara Stenudd (V)